آرمان ملی
armanmeli.ir
سال هفتم
شماره ۱۹۳۳
سه شنبه
۱۰ • ۰۷ • ۱۴۰۳
۲۷ ربیع‌الاول ۱۴۴۶/ ۱ اکتبر ۲۰۲۴

«آرمان ملی» خلأهای قانونی و تبعات اقتصادی مهاجران افغان را بررسی می‌کند

یارانه‌های ایرانی‌ها در جیب مهاجران

کوچ یارانه‌ها به جیب مهاجران

آرمان ملی: مهاجرت افغان‌ها به ایران، همزمان با شرایط اقتصادی و تحریم‌ها، چالش‌های متعددی برای دولت و ایران به همراه داشته است. از یکسو، مهاجران به دلیل نبود سیستم‌های کنترلی و مدیریتی مناسب، از یارانه‌های دولتی که ویژه مردم ایران است، استفاده می‌کنند. از سوی دیگر، فشار بر خدمات عمومی، زیرساخت‌ها و نظام اقتصادی کشور زیاد است. با وجود این چالش‌ها، ایران به دلیل جایگاه ژئوپلیتیکی خود و آموزه‌های اخلاقی واسلامی و انسانی نمی‌تواند از پذیرش مهاجران افغان خودداری کند، اما برای کاهش فشارهای اقتصادی و اجتماعی، نیاز به بازنگری در سیاست‌های مهاجرتی، تقویت نظام‌های شناسایی و کنترل و جلب حمایت‌های بین‌المللی دارد. در غیر این صورت، ادامه این روند می‌تواند منجر به بحران‌های جدی در آینده شود.

وضعیت مهاجران افغان در ایران و سهم آنها از یارانه‌ها

به گزارش «آرمان ملی» با افزایش ناآرامی‌ها و بحران‌های اقتصادی و امنیتی در افغانستان، ایران به یکی از مقاصد اصلی مهاجران افغان تبدیل شده است. این روند، علاوه بر ایجاد چالش‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی برای کشور، بر وضعیت اقتصادی ایران نیز اثراتی داشته است. یکی از چالش‌های اصلی در این زمینه، استفاده مهاجران از یارانه‌هایی است که به‌صورت ویژه برای مردم ایران در نظر گرفته شده‌اند. این امر در شرایطی رخ می‌دهد که ایران خود تحت تحریم‌های بین‌المللی قرار دارد و با مشکلات اقتصادی مانند کاهش ارزش پول ملی، تورم و بیکاری مواجه است. بر اساس آمارهای موجود، تعداد مهاجران افغان در ایران در سال‌های اخیر به شدت افزایش یافته است. به گفته رضازاده نماینده مجلس؛ حدود ۱۷ میلیون افغانی در ایران از یارانه‌ها استفاده می‌کنند. این در حالی است که، بسیاری از این مهاجران به صورت غیرقانونی وارد کشور شده‌اند و یا به دلیل وضعیت بحرانی افغانستان، بدون مدارک قانونی در ایران اقامت دارند. با وجود اینکه دولت ایران برای پذیرش این مهاجران تلاش‌هایی کرده و برنامه‌های ویژه‌ای را برای ساماندهی آن‌ها داده است، اما افزایش جمعیت، فشارهای بسیاری را بر کشور تحمیل کرده است. یکی از مهم‌ترین مشکلات اقتصادی از حضور مهاجران افغان در ایران، استفاده از آنها از یارانه‌هایی است که دولت برای مردم ایران در نظر گرفته شده است. این یارانه‌ها شامل مبالغی است که برای کالاهای اساسی نان، سوخت، برق، آب و حتی یارانه‌های درمانی و بهداشتی با هدف کمک به اقشار کم‌درآمد جامعه ایرانی طراحی شده‌اند، اما مهاجران افغان به دلیل عدم شناسایی کامل و نبود سیستم‌های کنترلی دقیق، به‌راحتی از این تسهیلات بهره‌مند می‌شوند.

فشارهای اقتصادی بر دولت

براساس این گزارش؛ تحریم‌های اقتصادی‌ای که از یکسو، منابع ارزی و ریالی دولت را به شدت محدود کرده و از سوی دیگر، افزایش قیمت ارز و تورم در کشور، هزینه‌های کالاهای اساسی را چند برابر می‌کند. به این ترتیب دولت با مشکلات فراوانی در زمینه تامین و پرداخت یارانه‌ها و ارائه خدمات اجتماعی به مردم مواجه است. در این میان، ورود مهاجران افغان و استفاده آنها از یارانه‌ها باعث تشدید این مشکلات می‌شود. نتایج نشان می‌دهد که بخش قابل توجهی از یارانه‌های اختصاص یافته به کالاهای اساسی به مهاجران افغان تعلق می‌گیرد، که این امر فشار مضاعفی را بر دولت و منابع مالی آن وارد می‌کند.

چالش‌های مدیریت مهاجران

هرچند گزارش‌ها حاکی از این است که ایران در تلاش است تا با ارائه راهکارهای قانونی مهاجران افغان را تحت پوشش برنامه‌های حمایتی قرار دهد، اما سیاست‌های اطلاعاتی و مدیریت نادرست جمعیت مهاجران را به صورت کامل رصد نمی‌کند. از سوی دیگر، نظام‌های کنترلی موجود برای جلوگیری از دسترسی غیرمجاز به یارانه‌ها به طور کامل اجرا نشده‌اند. برای مقابله با این چالش‌ها، نیاز به سیاستگذاری‌های چندبعدی و برنامه‌ریزی جامع است. کارشناسان معتقدند؛ سیستم‌های شناسایی و کنترلی، اصلاح سیاست‌های مهاجرتی، بازنگری در سیاست‌های یارانه‌ای و... می‌تواند از اثرات هجوم بی‌رویه مهاجران افغان به کشور را کاهش دهد. به گفته صاحب‌نظران؛ افزایش مهاجرت افغان‌ها به ایران همزمان با شرایط اقتصادی و تحریم‌های بین‌المللی چالش‌های جدی برای کشور ایجاد شده است. علاوه بر چالش‌های اقتصادی، مهاجرت افغان‌ها به ایران ناهنجاری‌ها و مشکلات اجتماعی و فرهنگی نیز ایجاد کرده است. حضور تعداد زیاد مهاجران، به‌ویژه در استان‌های مرزی و کلانشهرها، ساختار اجتماعی این مناطق را تحت تأثیر قرار می‌دهد. مهاجران افغان به دلیل شرایط اقتصادی و قانونی نامناسب، در مشاغلی با دستمزدهای پایین نیز مشغول به کار می‌شوند که باعث ابزار نارضایتی جمعیت آماده به کار ایرانی شده است و در عین حال باعث ایجاد رقابت ناعادلانه در بازار کار شده است. مهاجران افغان به دلیل نداشتن مدارک اقامتی معتبر، باعث شکل‌گیری جوامعی خاص و ناپایدار در برخی از مناطق شهری شده که با توجه به همگونی اجتماعی و فرهنگی در شهرها می‌تواند به مرور زمان منجر به بروز تنش‌های اجتماعی شود.

مهاجران افغان و تاثیر بر خدمات عمومی و زیرساخت‌ها

تحریم‌های بین‌المللی اعمال شده علیه ایران به‌ویژه در حوزه، منابع درآمدی و قدرت مالی دولت را به شدت کاهش می‌دهد. دولت ایران با توجه به دسترسی به ارزهای خارجی و کاهش درآمدهای نفتی، با مشکل در پروژه‌های مالی زیرساختی و اجتماعی مواجه است. این موضوع، همزمان با افزایش تعداد مهاجران افغان و نیاز به خدمات و یارانه‌ها، وضعیت بحرانی‌تر شده است. یکی از تبعات تحریم‌ها، افزایش تورم و کاهش قدرت خرید مردم است. این وضعیت باعث می‌شود که دولت به ناچار یارانه‌های بیشتر به کالاهای اساسی مانند سوخت، نان و دارو اختصاص دهد، اما با توجه به مصرف این کالاها توسط جمعیت ساکن، کنترل منابع یارانه‌ای و توزیع آن‌ها به شدت پیچیده و مشکل شده است. همچنین حضور تعداد زیادی از مهاجران برای خدمات عمومی مانند بهداشت، آموزش، و حمل‌ونقل عمومی نیز فشار زیادی وارد کرده است. بیمارستان‌ها، مدارس و سایر خدمات دولتی که برای جمعیت ایران طراحی شده‌اند، هم‌اکنون باید نیازهای یک جمعیت را نیز پوشش دهند. این در حالی است که بودجه دولت برای این خدمات به دلیل تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی محدود است. در بحث آموزش، نیز بسیاری از کودکان افغان به مدارس ایران راه یافته‌اند و با توجه به محدودیت‌های موجود در این حوزه به‌ویژه در استان‌های پرجمعیت، امکان ارائه خدمات آموزشی باکیفیت به این کودکان را به چالش کشیده است. از سوی دیگر، برخی از مهاجران به دلیل وضعیت مالی ضعیف نمی‌توانند به خدمات بهداشتی و درمانی دسترسی داشته باشند.

مهاجران غیرقانونی افغان بمب‌های ساعتی هستند

وحید شقاقی‌شهری کارشناس اقتصادی دراین باره گفت: موضوع مهم این است که این مهاجران غیرقانونی با این حجم وسیع، هویت مشخصی ندارند و پیگیری مسائل فرهنگی این مهاجران کار سختی است و این افراد مانند بمب‌های ساعتی هستند. می‌توانند امروز در کشورمان مرتکب هر تخلفی شوند و فردا به افغانستان برگردند و از آنجا که این افراد هویت مشخص ندارند، قابل شناسایی نیستند و ردیابی و پیگیری آنها در افغانستان امری غیرممکن است.

وی افزود: تعداد زیادی از مهاجران افغان از حیث سطح تحصیلات و از حیث فرهنگی هم در سطوح پایینی قرار دارند بنابراین بار سنگینی را بر حوزه فرهنگ ایران تحمیل می‌کنند. همچنین به گفته بسیاری از متخصصان حوزه سیاسی، این حجم از مهاجران از حیث امنیتی هم مشکلاتی را ایجاد کرده‌اند. این کارشناس اقتصادی با اشاره به عدم آمار و اطلاعات دقیق از مهاجران غیر قانونی افغان گفت: موضوع مهم این است که عدد مشخصی از جمعیت اتباع خارجی و مهاجران افغان هنوز اعلام نشده که این یک ابهام بزرگ ایجاد می‌کند، جمعیت این مهاجران از ۶ میلیون نفر تا ۱۰ میلیون نفر اعلام شده بنابراین هیچ آمار و اطلاعاتی از مهاجران افغان نداریم، چراکه به صورت غیرقانونی وارد کشور شدند و کار را در تمام حوزه‌ها برای ما سخت کرده‌اند. همین موضوع که آمار دقیق از تعداد، سطح تحصیلات، وضعیت تاهل، وابسته بودن آن به مذاهب و قوم و قبیله‌های مختلف برای سیاست‌گذاران علامت سوال زیادی را ایجاد کرده و از آنجا که این افراد هیچ شناسنامه مشخصی ندارند، مساله ساماندهی را سخت‌تر می‌کنند.

یارانه‌های پنهان اقتصاد بحران زده ایران

شقاقی‌شهری ادامه داد: ایراد اساسی این است که ایران بر پایه یارانه‌های پنهان و نظام یارانه‌ای گسترده اداره می‌شود، اما در بسیاری از کشورهای دنیا نظام اقتصاد بازار حاکم و وقتی بازار آزاد حاکم باشد دولت به این گستردگی یارانه نمی‌پردازد و از سوی دیگر در آن کشورها یارانه به صورت نقدی واریز می‌شود یا به حوزه‌های بهداشت و آموزش و حمل و نقل عمومی و به مختص خانوار تعلق می‌گیرد اما در ایران یارانه به صورت گسترده و بی‌حساب و کتاب و فله‌ای توزیع می‌شود و حدود ۱۲۷ میلیارد دلار یارانه پنهان انرژی اختصاص پیدا کرده که بعد از روسیه، کشور دوم در دنیا در اختصاص یارانه انرژی هستیم.

وی اظهارداشت: وقتی به نان، آب، برق و حمل و نقل یارانه‌های گسترده تخصیص پیدا می‌کند، تمام مهاجران غیرقانونی هم به راحتی به یارانه‌ها دسترسی پیدا می‌کنند و باید توجه داشت که بعد خانوار مهاجران زیاد است و در حالی که بعد خانوار ایرانی‌ها حدود ۳. ۵ تا ۴ نفر است، این عدد برای خانوار افغان به بیش از ۵ نفر می‌رسد. حال اینکه سطح درآمد خانوار افغان پایین است و بیشتر به سمت کالاهای یارانه‌ای می‌روند. در حالی که دولت درگیر تامین منابع یارانه‌ای بوده این حجم وسیع از مهاجران غیرقانونی افغان هم به استفاده‌کننده از یارانه اضافه شدند.

رئیس سازمان برنامه و بودجه:

آمار متقن و دقیق، تراز برنامه‌ریزی در کشور است

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه بر ضرورت بسیج همه امکانات و ظرفیت‌های ملی برای اجرای بهتر سرشماری عمومی کشاورزی سال ۱۴۰۳ تاکید کرد و گفت: آمار متقن، دقیق و به هنگام، متر و تراز برنامه‌ریزی در کشور است و دستگاه‌های اجرایی وظیفه دارند بر اساس فرمان رئیس جمهور، امکانات و تجهیزات مورد نیاز سرشماری کشاورزی را فراهم کنند.

«سیدحمید پورمحمدی» دیروز (دوشنبه) در نشست شورای راهبری سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ که با حضور اعضای این شورا و نمایندگان وزارتخانه‌ها و دستگاه‌ها برگزار شد، با بیان اینکه بر اساس نتایج سرشماری قبلی کشاورزی حدود چهار میلیون کشاورز در کشور داریم، افزود: نظام جمهوری اسلامی ایران باید آمار و اطلاعات دقیقی از وضعیت کنونی جمعیت کشاورزان در اختیار داشته باشد تا بتواند برنامه‌ریزی‌های مربوط به حوزه امنیت غذایی را بر پایه‌های درست و دقیق انجام دهد.

وی گفت: اگر حاکمیتی مجهز به آمار دقیق و به‌هنگام نباشد، گویی در تاریکی حرکت می‌کند و بر این اساس، اجرای سرشماری عمومی کشاورزی در آبان‌ماه امسال، یک موضوع حاکمیتی و حائز اهمیت ویژه برای نظام برنامه‌ریزی کشور است. پورمحمدی با برشمردن وظایف دستگاه‌های مرتبط با موضوع سرشماری کشاورزی شامل وزارتخانه‌های کشور، آموزش و پرورش، جهاد کشاورزی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، بهداشت و درمان، سازمان صدا و سیما و فراجا، خواستار مشارکت تمام و کمال این دستگاه‌ها در فرایند اجرای سرشماری شد. وی بیان داشت: در فرصت محدود باقی‌مانده تا زمان اجرای سرشماری، تولید محتواهای هنری، جذاب و قابل فهم برای عموم و انتشار گسترده و وسیع آنها در رسانه‌های ملی و استانی برای آگاه‌سازی مردم و تشویق آنان به مشارکت و همکاری، اهمیت بسیار زیادی در اجرای موفق این رویداد مهم دارد.

معاون رئیس جمهور در ادامه بر لزوم تحرک جدی و فعال شدن بیش از پیش سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها به عنوان موتور محرکه اجرای سرشماری کشاورزی در استان‌ها تاکید کرد و گفت: تمام پیگیری‌های داخل استانی و هماهنگی اقدامات و برنامه‌ها با مسئولان عالی هر استان و جذب و جلب ظرفیت‌ها و امکانات مورد نیاز برای اجرای هرچه بهتر سرشماری عمومی کشاورزی، از کانال سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها انجام شود.

گفتنی است در این نشست، گزارش دبیرخانه شورای راهبری سرشماری کشاورزی ۱۴۰۳ از روند اجرای سرشماری ارائه شد. نمایندگان وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های حاضر در نشست نیز، دیدگاه‌ها و نظرات خود را بیان کردند. قرار است سرشماری عمومی کشاورزی سال ۱۴۰۳، آبان‌ماه امسال و بین ۳۰ تا ۴۵ روز انجام شود.

اخبار

چرا مجامع شرکت‌های سهام عدالت برگزار نشد؟

سازمان بورس پیگیر برگزاری دوباره مجامع شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی (سهام عدالت) در موعد مقرر است و در صورت عدم برگزاری این مجامع مطابق دستورالعمل انضباطی، با شرکت‌ها برخورد می‌شود. به گزارش سازمان بورس و اوراق بهادار، ولی‌اله جعفری، مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار، آماده نبودن صورت‌های مالی را دلیل لغو مجامع ۵ شرکت سرمایه‌گذاری استانی اعلام کرد. وی اعلام کرد: در صورتی که شورای عالی بورس، زمان برگزاری مجامع شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی را، برای به‌روزکردن صورت‌های مالی تمدید کند، سازمان بورس پیگیر برگزاری دوباره مجامع در موعد مقرر خواهد بود، در غیر این صورت مطابق دستورالعمل انضباطی، با شرکت‌ها برخورد می‌شود. او با اشاره به دلایل برگزار نشدن ۵ مجمع شرکت سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت که مقرر بود از ۱۵ تا ۳۱ شهریور برگزار شوند، اعلام کرد: دلیل برگزار نشدن مجامع عمومی شرکت‌ها آماده نبودن صورت‌های مالی آنها بوده است.

جعفری تاکید کرد: مجامع برخی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت از جمله استان‌های سیستان و بلوچستان آنکه قرار بود نیمه دوم شهریور ماه سال جاری برگزار شود، به دلیل آماده نشدن صورت‌های مالی برگزار نشد. پیش از این، هادی محمدپور، عضو ناظر مجلس در شورای عالی بورس، از بررسی موضوع توقف برگزاری برخی مجامع سهام عدالت در این شورا خبر داده و گفته بود: اجازه هیچ‌گونه توقفی در برگزاری مجامع سهام عدالت داده نمی‌شود.

او در عین حال تاکید کرده بود: ناظران مجلس در شورای عالی بورس به طور جدی پیگیر این موضوع خواهند شد تا این روند به صورت نظام‌مند ادامه داشته باشد.

هواپیماسازی بومی را جدی‌تر دنبال می‌کنیم

سرپرست سازمان هواپیمایی کشوری در دیدار با معاونان و مدیران این سازمان تاکید کرد: در ماموریت جدید، بحث بومی‌سازی صنعت هواپیماسازی با جدیت بیشتر ادامه خواهد داشت. حسین پورفرزانه در دیدار با معاونان و مدیران سازمان هواپیمایی کشوری، به تشریح برنامه‌های کلان درون و برون سازمانی پرداخت و گفت: صنعت هوانوردی موتور پیشران توسعه پایدار است، بنابراین، تقویت و تحقق رسالت بنیادی چهارگانه سازمان هواپیمایی کشوری شامل حاکمیت، نظارت، هدایت و حمایت از صنعت هوانوردی با رویکرد منافع ملی با جدیت در دستور کار قرار خواهد گرفت. وی در ادامه ضمن تاکید بر تحقق منویات رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) در راستای سیاست‌های راهبردی نظام مقدس جمهوری اسلامی و شعار سال اظهار کرد: خوداتکایی فناوری به منظور رفع نیازمندی‌ها، تبلور و تجاری‌سازی دانش مهندسی از جمله اولویت‌های این سازمان به شمار می‌رود، بنابراین در ماموریت جدید، بحث بومی‌سازی صنعت هواپیماسازی با جدیت بیشتر ادامه خواهد داشت. پور فرزانه تصریح کرد: توجه به اقتصاد و کسب و کار هوانوردی با رویکرد حمل و نقل هوایی کوچک و هوانوردی عمومی و همچنین پایداری تجاری در این صنعت از دیگر سیاست‌های راهبردی است و در نظر داریم موانع بازدارنده در فرایندها از جمله، مقررات حاکمیتی به منظور کاهش ریسک و مدیریت هزینه- فرصت برای ترغیب سرمایه‌گذاران و رونق کسب و کار در این صنعت رفع شود. وی، ارتقای ضریب کیفی و ایمنی در صنعت حمل ونقل هوایی در دولت چهاردهم را از جمله شاخص‌های راهبردی و ضروری برشمرد و گفت: توجه ویژه به زنجیره تامین صنعت هوانوردی در حوزه آموزش، تعمیرات، عملیات فرودگاهی و... و تدقیق در نظارت بر کیفیت قطعات تامین شده از منابع خارجی از دیگر برنامه‌ها به شمار می‌رود.

سرپرست سازمان هواپیمایی کشوری با بیان اینکه مردم و جامعه بهترین ناظران ما به شمار می‌روند، افزود: افزایش رضایتمندی و ارتقای آسایش و رفاه مردم در صنعت حمل و هوایی از اولویت‌های این سازمان به‌شمار رفته، بنابراین برای تحقق آن از تمامی ظرفیت‌ها استفاده می‌کنیم و تمام تلاش خود را به کار خواهیم گرفت تا خدمات بیشتر و با کیفیت‌تر در این صنعت ارائه شود.

هیچ التهابی در بازار طلا وجود ندارد

رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران گفت: ممکن است با تغییرات انس جهانی و نوسانات بازار ارز و اخبار و تنش‌های سیاسی در منطقه، نرخ طلا هم نوسانات مثبت و منفی یک تا ۵ درصدی داشته باشد اما احتمال اینکه در بلند مدت بیش از این نرخ طلا تغییر کند، وجود ندارد. نادر بذرافشان، رئیس اتحادیه طلا و جواهر استان تهران در گفت‌وگو با ایلنا درباره وضعیت بازار طلا و سکه اظهار داشت: امروز بازارهای جهانی با کاهش نرخ انس کار خود را آغاز کردند و نرخ انس جهانی تقریبا با ۷ دلار کاهش به ۲۶۵۳ دلار رسیده است. وی ادامه داد: در بازارهای داخلی هم نسبت به اوج و افزایشی که داشته امروز شاهد تغییر جزیی قیمت‌ها در بازار طلا بودیم به‌طوری که امروز دوشنبه- نهم مهرماه- هر گرم طلای ۱۸ عیار تا ۵ هزار تومان و هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید تا ۱۰۰ هزار تومان کاهش پیدا کرد و قیمت سکه طرح قدیم هم تغییری پیدا نکرد و نرخ نیم سکه و ربع سکه هم حدود ۱۰۰ هزار تومان کاهش پیدا کرده است. رئیس اتحادیه طلا و جواهر با بیان اینکه بخشی از کاهش قیمت طلا ناشی از کاهش انس جهانی و بخشی هم کنترل قیمت ارز در بازارهای داخلی بوده، گفت: البته هیچ التهابی هم در بازار برای خرید طلا و مصنوعات طلا دیده نمی‌شود. در اوج افزایش قیمت‌ها و در شرایطی که نرخ انس جهانی ۱۵۰ دلار افزایش پیدا کرد، نسبت به سنوات گذشته هیچ گونه التهاب و خرید هیجانی در بازار دیده نشد که یکی از دلایل آن نبود قدرت خرید از سوی مردم بوده است. بذرافشان تاکید کرد: باید توجه داشته باشیم که بخشی از قیمت‌گذاری‌ها در بازار طلا به انس جهانی بر می‌گردد، از ابتدای سال میلادی تحلیل‌گران در این حوزه پیش‌بینی می‌کردند که تا پایان سال میلادی قیمت انس جهانی به ۳ هزار دلار می‌رسد. با گذشت حدود ۱۰ ماه از سال میلادی شاهد افزایش نرخ انس جهانی بودیم. به طور قطع با تحقق این پیش‌بینی تا پایان سال میلادی، با افزایش قیمت طلا در بازار داخلی مواجه خواهیم شد چون همان طور که گفته شد، نرخ‌گذاری در داخل متاثر از انس جهانی است. البته این نرخ‌گذاری‌ها به بازار ارز و افزایش تقاضا هم مرتبط است.

دریچه

چگونه می‌توان بر ناترازی ۱۵ هزار مگاواتی برق غلبه کرد؟

ناترازی ۱۵ هزار مگاواتی برق در کشور نیازمند ارائه راهکارهای عملیاتی تازه است و به گفته برخی فعالان اگر دیر بجنبیم، ناترازی به ۳۰ هزار مگاوات می‌رسد. به گزارش ایرنا، تابستان امسال ناترازی برق در کشور به حدی رسید که مردم شاهد بروز خاموشی‌های متعدد در ساعت‌های مختلف بودند. در همین زمینه، وزیر نیرو با تایید وجود ناترازی شدید در بخش برق، گفت: توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر با نگاه ملی و یکپارچه به حوزه انرژی و باهدف کاهش ناترازی در اولویت است. «عباس علی‌آبادی» در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایرنا افزود: آنچه رخ داده و مردم آن را لمس کرده‌اند و نیز بخش‌های صنعت و کشاورزی هم بیشتر درگیر آن شده و از آن رنج برده‌اند، وجود نامیمون ناترازی است.

وی ادامه داد: این ناترازی که اکنون بسیار بزرگ شده، به دلایل مختلفی بروز کرده و تقریبا همه شئون و ساحت‌های اقتصاد و صنعت و رفاه را تحت تأثیر منفی قرار داده است. وزیر نیرو خاطرنشان کرد: بر همین اساس در دولت تلاش بر این است که از میزان ناترازی فعلی کاسته شود. علی‌آبادی اضافه کرد: اگر در طول دولت چهاردهم بتوانیم برنامه‌ها را مطابق اهداف انجام داده و به وضعیت مطلوب برسانیم، کاهش ناترازی ممکن خواهد شد.

وی افزود: یکی از اقدام‌ها برای رفع ناترازی که در اولویت قرار دادیم توسعه ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر است؛ زیرا معتقدیم با نگاه ملی و یکپارچه نباید حتی‌المقدور برای رفع ناترازی برق از نیروگاه‌هایی بهره گرفت که با نیاز به سوخت ناترازی را به سایر بخش‌ها یعنی حوزه وزارت نفت سرایت می‌دهد. وزیر نیرو خاطرنشان کرد: توسعه تجدیدپذیرها مانع ناترازی در دیگر حوزه‌های انرژی خواهد بود.

همچنین «سید سعید میرشریفی» ناظر عالی شرکت‌های توزیع برق کشور درباره راهکارهای موجود برای نجات صنعت برق کشور از ناترازی، گفت: در اوج بار سال جاری ناترازی برق کشور به بیش از ۱۵ هزار مگاوات رسید که یک رقم بی‌سابقه محسوب می‌شود و باید برای کاهش آن اقدام‌های اساسی در دستور کار قرار گیرد.

وی ادامه داد: یکی از اصلی‌ترین اقدام‌ها که لازم است در دستور کار قرار گیرد، احداث واحدهای نیروگاهی بزرگ و تکمیل سیکل ترکیبی نیروگاهی موجود است که البته نیاز به تسهیلات و حمایت‌های ویژه صندوق توسعه ملی و دولت دارد. ناظر عالی شرکت‌های توزیع برق کشور، افزایش بازدهی نیروگاه‌های موجود را با استفاده از فناوری‌های نوین یکی دیگر از اقدام‌های لازم برای کاهش ناترازی دانست و خاطرنشان کرد: متوسط راندمان نیروگاهی کشور در حال حاضر ۳۹. ۵ درصد است که می‌توان با استفاده از فناوری‌های نوین و بهره‌گیری از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان نسبت به افزایش این راندمان اقدام کرد. میرشریفی افزود: توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و تنوع‌بخشی به سبد تولید برق کشور یکی دیگر از اقدام‌هایی است که باید مورد توجه قرار گیرد و با توجه به اقدام‌هایی که وزارت نیرو برای افزایش جذابیت سرمایه‌گذاری در این حوزه داشته است، پیش‌بینی می‌شود در سال‌های آینده توسعه این بخش از صنعت نیروگاهی کشور به‌صورت چشمگیری افزایش یابد. وی با اشاره به اینکه بخشی از انرژی برق تولیدی کشور در فرایند انتقال از نیروگاه به مصرف‌کننده و در خطوط انتقال هدر می‌رود، گفت: تقویت تجهیزات شبکه انتقال و فوق توزیع به‌ویژه نقاط تمرکز بار یا گلوگاه‌های انتقال، یکی دیگر از راه‌های موجود برای کاهش ناترازی است که باید به آن توجه کرد. ناظر عالی شرکت‌های توزیع سراسر کشور، از لزوم اصلاح تعرفه برق در بخش‌های مختلف به‌عنوان یکی دیگر از ابزارهای موجود برای کاهش ناترازی یاد کرد و گفت: اصلاح اولویت‌دار قیمت و جراحی اقتصاد برق به‌گونه‌ای که ارزش این کالای حیاتی در افکار عمومی افزایش یابد و جامعه نسبت به میزان و نحوه مصرف آن حساس شود نیز یکی دیگر از اقدامات لازم برای کاهش ناترازی برق کشور است. میرشریفی با انتقاد از ورود لوازم سرمایشی پرمصرف و با بازدهی پایین به کشور، خاطرنشان کرد: نظارت بر نصب نوع سیستم‌های سرمایش و گرمایش خانگی با توجه اقلیم مطابق با مصوبات مجلس و نظارت ویژه نظام مهندسی، عدم صدور مجوز ورود و نصب کالاهایی بارده انرژی پایین و تسهیل ورود و یا تولید کالاهای برقی بارده انرژی بالا نیز از دیگر راهکارهایی است که می‌توان برای کاهش ناترازی برق کشور مورداستفاده قرار داد.

وی با اشاره به آغاز دوره‌گذاری انرژی در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته جهان، ادامه داد: دوره‌گذار انرژی که یکی از لازمه‌های آن توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی و پایین آوردن شدت مصرف انرژی است، در بسیاری از کشورهای جهان با حساسیت و جدیت در حال پیگیری است و لازم است در ایران نیز ضمن صحبت شفاف با مردم پیرامون ضرورت‌های این موضوع، نسبت به پیگیری آن اقدام شود.